

Wijziging van Wijziging van de Scheepvaartverkeerswet, de Havenbeveiligingswet en de Wet voorkoming verontreiniging door schepen ter (aanvullende) implementatie van de richtlijnen (EU) 2017/2109 en 2010/65/EU in verband met een noodzakelijke wettelijke grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens

Nota naar aanleiding van het verslag

De vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu heeft op 7 februari jl. verslag uitgebracht over haar bevindingen ten aanzien van het wetsvoorstel tot wijziging van de Scheepvaartverkeerswet, de Havenbeveiligingswet en de Wet voorkoming verontreiniging door schepen ter (aanvullende) implementatie van de richtlijnen (EU) 2017/2109 en 2010/65/EU in verband met een noodzakelijke wettelijke grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens. De commissie heeft hierbij opgemerkt dat zij de openbare behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid acht als de regering de vragen en opmerkingen in het verslag afdoende beantwoordt.

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel en hebben daarover enkele vragen. Ik dank hen voor hun bijdrage en ga graag in op deze vragen.

De leden van de VVD-fractie vragen hoe wordt omgegaan met passagiers die afkomstig zijn van cruiseschepen, zowel zee- als binnenvaart, die Nederland aandoen.

Het voorliggende wetsvoorstel komt voort uit richtlijn (EU) 2017/2109 die richtlijn 98/41/EG wijzigt. Het voorstel regelt een grondslag voor het melden van de gegevens van personen die zich aan boord van passagiersschepen bevinden en betreft alleen zeeschepen. Mocht er onverhoopt een calamiteit plaatsvinden zijn deze gegevens van belang voor de reddingsoperaties (Search-and-Rescue). De gegevens van personen aan boord worden alleen voor reddingsoperaties gebruikt. De feitelijke melding van passagiersgegevens vindt vanaf 2023 plaats op grond van het Besluit meldingen en communicatie scheepvaart en de Regeling meldingen en communicatie scheepvaart. Deze regelgeving omvat ook de implementatie van richtlijn 2010/65/EU die de meldingsformaliteiten vastlegt voor zeeschepen die aankomen in of vertrekken uit havens van Europese lidstaten. De richtlijn 2010/65/EU omvat tevens meldverplichtingen die zich richten op grenscontrole uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Het voorstel brengt daarin geen verandering. Passagiersschepen op de binnenwateren melden het totaal aantal opvarenden, inclusief het aantal passagiers dat daarvan deel uitmaakt. Dit wordt per marifoon gemeld en komt in het informatie- en volgsysteem voor schepen op de binnenwateren (IVS Next) terecht.

De leden van de VVD-fractie vragen of naam, geslacht, nationaliteit en geboortedatum van mensen op cruiseschepen en andere schepen ook vooraf bekend horen te zijn. Wat gebeurt er als een schip of kapitein de noodzakelijke gegevens niet levert, voordat de Nederlandse wateren of havens aangedaan worden?

Ten behoeve van Search-and-Rescue-doeleinden dienen de genoemde gegevens voor vertrek vanuit een haven bekend te zijn bij betrokken autoriteiten zodat ten tijde van een calamiteit op zee de informatie beschikbaar is om adequaat te kunnen handelen. Overtreding van de meldingsvoorschriften van het Besluit meldingen en communicatie scheepvaart is strafbaar.

De richtlijn verplicht lidstaten een nationaal loket in te richten. Deze leden zijn benieuwd of zo'n instantie in Nederland al bestaat of bij welke instantie deze taak belegd zou moeten worden. Is dit dan een uitbreiding van taken en is hier fte voor beschikbaar? Of gaat het om een vervanging van taken?

In Nederland is sinds 2016 een elektronisch loket operationeel, het Single Window voor maritiem en lucht. Meldingen in het kader van de bovengenoemde regelgeving worden elektronisch aan dit loket gedaan. Met de implementatie van richtlijn (EU) 2017/2109 wordt het gebruik van dit elektronische loket uitgebreid met de bovengenoemde passagiersgegevens. De uitbreiding heeft geen gevolgen voor de capaciteit van het loket.

De leden van de VVD-fractie vragen hoe controle op de wet plaatsvindt. Welke dienst voert dit uit en in welke mate zal gecontroleerd worden? Wat is de sanctie op overtreding van de wet? Hoe wordt die opgelegd? Hoe wordt omgegaan met mensen die op een veerboot /ferry binnenkomen?

Zijn de persoonsgegevens van mensen die ons land binnenkomen ook vooraf bekend? Hoe worden deze gegevens geregistreerd en wie is daarvoor verantwoordelijk?

De controle op de meldverplichtingen wordt uitgevoerd door de daarvoor bevoegde autoriteit. Voor de nieuwe meldverplichtingen in het kader van Search-and-Rescue betreft dit de havenautoriteit van de haven die het passagiersschip aandoet. De nadruk bij de controle ligt op de technische validatie van de gegevens zodat de melding kan worden doorgezet naar het elektronisch loket. De Zeehavenpolitie controleert het deel van de melding dat de passagiers- en bemanningsgegevens betreft ten behoeve van de grensbewaking.

Overtreding van de meldingsvereisten is in het Besluit meldingen en communicatie scheepvaart strafbaar gesteld. Van overtredingen wordt door de havenautoriteit aangifte gedaan bij de Zeehavenpolitie. Voor ferries en veerboten met verbindingen over zee met buitenlandse havens geldt de meldverplichting onverminderd aangezien deze schepen volgens richtlijn (EU) 2017/2109 tot passagiersschepen worden gerekend. Grensbewaking wordt onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van Justitie en Veiligheid uitgevoerd op basis van specifieke meldformaliteiten. Gegevens ten behoeve van grensbewaking dienen op grond hiervan voorafgaand aan het aanlopen van de haven te worden gemeld.

Deze leden vragen verder in hoeverre het registeren van mensen kan helpen om terroristen of ongewenste personen op te sporen die zo ons land binnenkomen.

De te melden passagiersgegevens op grond van de richtlijn (EU) 2017/2109 zijn uitsluitend bedoeld voor de Search-and-Rescue-doeleinden. Wat betreft het opsporen van terroristen of ongewenste personen wordt verwezen naar de specifieke meldingsformaliteiten gericht zijn grensbewaking die voortvloeien uit de Schengengrenscode en de daaruit voortvloeien nationale regelgeving.

35 121

De leden van de VVD-fractie vragen of de richtlijnen 2010/65/EU en EU 2017/2109 in lijn zijn met zaken die ook in de luchtvaart spelen. Welke richtlijnen gelden daar? In hoeverre wijken deze af en wat is de planning?

De richtlijnen 2010/65/EG en (EU)2017/2019 richten zich uitsluitend op maritieme meldverplichtingen. Wat betreft luchtvaart in Europa geldt dat luchtvaartmaatschappijen op grond van Verordening (EU) nr. 996/2010 na een luchtvaartramp verplicht een passagierslijst dienen te verstrekken aan de bevoegde autoriteiten. Hoewel de verordening niet aangeeft om welke bevoegde autoriteiten het hierbij gaat zal het in het algemeen gaan om de autoriteiten van de landen die zich met de afwikkeling van de ramp bezighouden. De verplichting geldt voor alle Europese luchtvaartmaatschappijen komend en gaand naar de EU én voor alle buitenlandse luchtvaartmaatschappijen vertrekkend uit de EU.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga